

[Ragnhild Andersen.]

mæssige Vedligeholdelse af Ejendommene og tjent store Summer derved. De har gennem „de frivillige Overenskomster“ kunnet opnaa Lejeforhøjelser i bestaaende Lejemaal, og ved at ansøge Magistraten eller Kommunalbestyrelsen har de ogsaa ved Lejerskifter kunnet opnaa en højere Leje. Tilmed florerer de ulovlige Lejeforhøjelser i stort Tal. Alle kyndige er enige om, at mange Ulovligheder finder Sted paa Grund af Lejernes Ukendskab til Loven eller paa Grund af deres Ulyst til at blive Uvenner med Husværten. Det, der tiltrænges, er sandelig en Beskyttelse af Lejerne. Med den herskende Bolignød kan enhver vel sige sig selv, at det er Forbrugerne, Lejerne, det gaar ud over. Men Ministeren har ensidigt lyttet til Grundejerne og paa deres Bud opløst den Kommission, hvorfra Lejerne haabede at se nogle Lyspunkter i deres betrængte Stilling. Det er med bange Anelser, mit Parti imødeser, hvilke Forslag Embedsmændene skal præstere for at stille Grundejerne tilfreds.

Alene den meningsløse Udskydelse af Revisionen er en Foræring til Grundejerne, der yderligere vil forringe Lejernes Stilling. Man giver foreløbig Grundejerne 7 Maaneders Respit, i hvilke de 60 000 ubeskyttede Lejemaal stadig kan udsættes for de kendte Vilkaarligheder. Der gives Eksempler paa Grundejere, der netop i dette Foraar har være meget emsige for at gennemføre Lejeforhøjelse, idet de ønskede at sikre sig, inden Rigsdagen muligvis til den 31. Marts flyttede 1939-Grænsen. I Vanløse er saaledes en Ejendom med 111 Lejere i Farezonen — bare et Eksempel blandt adskillige. Perspektivet ser saaledes ud: Paa Grund af det manglende Opsigelsesforbud vil 20 Lejere inden den 1. Juli 1948 være tvunget til at indgaa paa en 10 pCt.s Lejeforhøjelse, 23 inden den 1. Januar 1949, 16 inden den 1. Juli 1949, 21 inden den 1. Januar 1950, andre 21 inden den 1. Juli 1950 og 10 inden 1. Januar 1951. Jeg forstaaer ikke, den højtærede Minister vil tage Ansvaret for at lade denne Tilstand fortsætte — i hvert Fald ikke, at Ministeren nu 6 Maaneder efter sin Tiltræden ikke tager Skridt til at bringe denne Tilstand til Ophør.

Trods den højtærede Boligministers Ulyst til at give sig i Kast med Opgaverne og trods Embedsmændenes Travlhed er der alligevel blevet tømret nogle faa Ændringer sammen, som man aabenbart for et Syns Skyld har sat paa Papiret, samtidig med at man har ændret Lovens Udløbsdato fra

31. Maj 1948 til 31. December 1948. Det vil være Synd at sige, at det er nogen særlig heldig Haand, Ministeren har haft til dette Arbejde.

Den første Ændring viser, at Ministeren gaar ud fra, at Husejeres Udlejning af enkelte Værelser hidtil ikke har skullet forelægges Fremlejenævnene til Godkendelse, men at dette udelukkende og alene har været en Pligt for Lejlighedsindehavere, der foretog Fremleje af enkelte Værelser. Denne Opfattelse er fejlagtig. I Fremlejebestemmelserne, som de har været gældende siden 1943, benyttes kun Begrebet „Udlejer“. Det er i hvert Fald meddelt mig, at Fremlejenævnene steds har fortolket „Udlejeren“ som dækkende baade Husejeren og Lejeren, der udlejer Enkeltværelser, og jeg synes med fuld Ret. Fremlejenævnene, som i 5 Aar har arbejdet paa dette Grundlag, har behandlet mangfoldige Sager, hvor det drejede sig om Husejere, der udlejede hele deres Ejendom som Enkeltværelser. Ingen af disse Husejere har nogen Sinde fundet paa at anfægte Fremlejenævnenes Kompetence. Det sker først nu, da der er oprettet et Boligministerium. Jeg beklager, at denne Ændring er den hidtil eneste selvstændige Indsats paa Lejelovgivningens Omraade fra Ministeriets Side. Thi dette Ændringsforslag vil kunne medføre uheldige Konsekvenser. Denne Bestemmelses blotte Fremsættelse i et Lovforslag her i Tinget vil kunne bevirke, at Grundejere med dette i Haanden kan prøve paa at gaa til Retten for at faa Nævnenes Kompetence underkendt og derefter stævne Nævnene til at betale de Merbeløb, som Grundejerne utvivlsomt i de forløbne 5 Aar havde kunnet opnaa i Leje, hvis de havde kunnet sætte Lejen frit og ikke havde behøvet Fremlejenævnenes Godkendelse. Jeg maa derfor opfordre Ministeren til at trække sit Forslag tilbage i Haab om, at det ikke allerede har anrettet Skade, eller ogsaa opfordre Ministeren til at afgive en Erklæring her i Tinget om, at hans Ændringsforslag kun tilsigter en Tydeliggørelse af den eksisterende Regel og ikke dækker den Opfattelse, at Fremlejenævnene ikke hidtil har haft den omtalte Beføjelse.

Vedrørende den anden Ændring, hvorefter der gives Fremlejenævnene Hjemmel til „af egen Drift“ at nedsætte Misforholdslejer, kan jeg give mit Partis Tilslutning. Dog beklager jeg meget, at Ministeren mener at kunne indskrænke sig til denne ene Ændring i Fremlejebestemmelserne.

Det fremgaar af Ministerens Fremsættelsestale, at Ministeriet har indhentet Oplysninger hos Boliganvisningsudvalgene i